VIRTUAL TA'LIM MUHITI ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMINING ZARUR TARKIBIY QISMI SIFATIDA

Bo`ronova Gulnora Yodgorovna
Buxoro davlat universiteti
Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar kafedrasi
katta o`qituvchisi
https://doi.org/10.5281/zenodo.7663500

Hayotning deyarli barcha sohalariga ta'sir ko`rsatadigan sezilarli o`zgarishlar shunchalik jadal va jadaldir: o`rta va oliy kasbiy ta'lim tizimlari endi biron bir sohada mutaxassisni tayyorlash vazifasini hal qila olmaydi, shuning uchun professional faoliyat davomida u yetkinlik inqirozi bilan bog`liq emas bu o`zgarishlar orqasida qolib ketgan. Bu, eng kamida, umumiy ta'lim sohasida, birinchi navbatda, o`qituvchilarga nisbatan qo`llaniladi. O`qituvchi endi ilm-fan, texnika va axborot sohasida erishilgan yutuqlarga mos kelmasligi kerak emas: ta'lim sifatini kutish zaruriyati bu taraqqiyotning professional o`sishiga erishish zarurligini anglatadi.

Zamonaviy o`zgarishlarning parametrlari va dinamikasi, global axborot infratuzilmasi, kontinentalizatsiya va globallashuvning paydo bo`lishi, axborotning "portlashi" - bularning barchasi tizimli birlikda ta'limning paradigmalarida, xususan, o`qituvchilarning kasbiy ta'limida yuqori sifatli innovatsion yo`naltirilgan o`zgarishlarga ehtiyojni aniqlaydi.

Zamonaviy sharoitda, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini mamlakat ta'lim tizimiga joriy etish o`ta dolzarb bo`lganda, masofaviy ta'limning an'anaviy shakllarini to`ldiradigan ta'lim muassasalari soni ortib bormoqda. Bundan tashqari, bugungi kunda aksariyat yoshlar shaxsiy kompyuterlarda yaxshi bilishadi va internetdan mohirlik bilan foydalanishadi; Odatda an'anaviy bosma adabiy adabiyotlarga qiziqish ko`rsatadigan materiallarni izlashdan ko`ra, global tarmoqqa murojaat qilish odatiydir.

Yuqori sifatli va yuqori texnologiyali axborot-ma'rifiy muhitni yaratish, asosan, ta'lim tizimining texnologik bazasini tubdan modernizatsiya qilish va posyolkadan keyingi jamiyat talablariga javob beradigan ochiq ta'lim tizimiga o`tishni ta'minlaydigan juda murakkab texnik vazifa sifatida qaraladi.

Shu bilan birga, axborot-ma'rifiy muhit yaratilishi nafaqat aniq texnik vazifa emasligi inkor etilishi mumkin emas. Uning yaratilishi, rivojlanishi va amaliyoti uchun barcha ta'lim tizimining ilmiy, metodologik, tashkiliy-pedagogik salohiyatidan to`liq foydalanish kerak.

Shu munosabat bilan zamonaviy axborot-ta'lim muhiti sharoitida pedagogikaning muammolarini hisobga olish kerak.

Virtual o`quv muhitining kontsepsiyasini chuqurroq o`rganish uchun turli manbalardan bir nechta ta'riflarni quyida keltiramiz.

Ostida virtual ta'lim muhiti masofaviy jarayonlarni, shu jumladan, o`qitish, o`quv jarayonini boshqarish va uning sifatini boshqarish bo`yicha kompleks metodologik va texnologik yordamni taqdim etadigan axborot resurslarining umumiyligini tushunamiz.

Virtual o`quv muhiti - o`quv muhitining mazmunini va ishtirokchilarning aloqalarini boshqarish imkonini beruvchi kompyuter vositalari va texnologiyalar to`plami.

Virtual ta'lim muhiti bilan biz ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari tomonidan ta'lim maqsadlarida tashkil etilgan va foydalaniladigan mahalliy, korporativ va global kompyuter tarmoqlarining axborot mazmuni va aloqa imkoniyatlarini tushunamiz. Virtual ta'lim muhiti Yangi Birining ijodiy tushunchasiga hissa qo`shadigan muhit deb tushuniladi. ta'lim olishi jarayonida bo`lgan, yangi bilim va yangi erkinlik darajalarini o`zlashtirgan shaxs.

Virtual ta'lim atrof-muhit tezkor rivojlanayotgan, ko`p bosqichli va ko`p funksiyali tizimdir.

pedagogik, didaktik va metodik texnologiyalar, o`quv jarayoniga qatnashuvchilarning o`zaro aloqasi;

axborot resurslari: ma'lumotlar bazalari va ma'lumotlar, kutubxonalar, elektron o`quv materiallari va boshqalar;

zamonaviy dasturiy ta'minot: gadjetlar, elektron aloqa vositalari.

Virtual jamoa umumiy vazifa bilan birlashtirilgan va axborot va telekommunikatsiya texnologiyalari orqali o`zaro aloqa o`rnatadigan geografik jihatdan taqsimlangan jamoa. Ta'lim sohasiga taalluqli bo`lgan vaqtlarda virtual o`qitish jamoasi ishtirokchilari virtual o`qitish muhitida o`zaro muloqot qiladigan o`qituvchilar va talabalardir.

Virtual o`rganish - virtual muhitda o`quv jarayoniga qatnashuvchilarning aloqa jarayoni va natijasi.

Virtual ta'lim muhiti vazifalari:

axborot va ta'lim (biz zarur ta'lim ma'lumotlarini taqdim etamiz);

aloqa (ta'lim jarayoni ishtirokchilari bilan muloqotda bo`ladi);

nazorat va ma'muriy (bilim va ko`nikmalar va boshqaruv darajasini nazorat qilish uchun kompleks choralar ko`rilmoqda).

Virtual ta'lim - bu alohida ob'ektlar va sub'ektlar tomonidan aniqlanadigan virtual ta'lim makonini yaratish bilan birga sub'ektlar va ta'lim ob'ektlarining o`zaro munosabatlari jarayoni va natijasi.

O`qituvchilar, o`quvchilar va ta'lim muassasalari bilan muloqot qilishdan tashqari, virtual ta'lim sohasining mavjudligi mumkin emas. Boshqacha qilib aytadigan bo`lsak, virtual ta'lim muhiti darslar, o`quv qo`llanmalari yoki texnik vositalar bilan emas, balki ta'lim jarayoniga jalb qilingan narsalar va narsalar tomonidan yaratiladi.

Yangi axborot sohasida o`rganish mavjud ta'lim shakllariga nisbatan antagonistik emas va mavjud ta'lim yo'nalishlarini inkor etmasligini ta'kidlash muhimdir. Tabiiyki, ushbu tizimlarga tabiiy ravishda integratsiya qilinib, ularni to`ldiradi va rivojlantiradi va mobil o`quv muhiti yaratilishiga o`z hissasini qo`shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.Andreev A.A. Onlayn ta'limga kirish. - M: LOGOS, 2003.

2.Polat E.S., Moiseeva M.V. Uzoq masofadan o`qitishning pedagogik texnologiyasi. - M .: Akademiya, 2006.-600-S.

3.Masofaviy ta'lim nazariyasi va amaliyoti: Proc. pardoz uchun imtiyoz. Oliy Ped tadqiqotlar. muassasalar / E.P.Polat, M.Yu.Bukarkina, M.V.Moiseeva; Ed. E.S.Polat. - M.: "Akademiya" nashriyoti, 2004. - 416-S.